Lieta Nr.A420599410
A02228-11/35

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2011.gada 1.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Blūma,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bērzlejas" pārstāvim *V.U.* un
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta – pārstāvim *E.H.,*

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bērzlejas" pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta 2009.gada 9.marta lēmuma Nr.22.4/11051 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Laikā no 2009.gada 20.oktobra līdz 2009.gada 28.decembrim Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešās audita daļa veica SIA „Bērzlejas" pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par laika periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 31.augustam, kā arī uzņēmumu ienākuma nodokļa auditu (turpmāk – UIN) par 2008.gadu, kā rezultātā pieteicējai papildus nomaksai budžetā aprēķināts PVN Ls 5 880 apmērā, soda nauda Ls 2 940 apmērā, nokavējuma nauda Ls 720,30 apmērā, samazināta no budžeta atmaksājamā PVN summa Ls 1 179,72 apmērā un aprēķināta soda nauda Ls 589,86 apmērā. Vienlaikus palielināts pieteicējas 2008.gada apliekamais ienākums par Ls 8 588 un samazināti iepriekšējo taksācijas periodu zaudējumi par Ls 8 588 *(lietas 18.-33.lapa).*

[2] Nepiekrītot VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešās audita daļas galvenās nodokļu inspektores lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja VID ģenerāldirektoram, kurš 2009.gada 9.martā pieņēma lēmumu Nr.22.4/11051 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešās audita daļas galvenās nodokļu inspektores lēmums atstāts negrozīts *(lietas 6.-17.lapa).*

[3] Pieteicēja 2010.gada 31.martā Administratīvajā rajona tiesā iesniegusi pieteikumu, lūdzot atcelt pārsūdzēto Lēmumu.

Pieteicēja pieteikumā norāda, ka pārsūdzētie administratīvie akti ir prettiesiski, jo atbildētājs nepareizi, pretrunīgi un paplašināti ir iztulkojis, piemērojis un interpretējis tiesību normas par pievienotās vērtības nodokli un nepamatoti ir attiecinājis citu personu rīcību uz pieteicējas saimniecisko legālo uzņēmējdarbību.

[4] Paskaidrojumā tiesai atbildētājs pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem, pieteicējas argumentus un iebildes uzskata par nepamatotām, un norāda, ka pieteicējas pieteikumā norādītie apstākļi nevar tikt atzīti par pietiekamiem Lēmuma atcelšanai.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Paskaidroja, ka pieteicēja reāli preci saņēma un pieteicējai var pārmest, ka nebija pietiekami uzmanīga un modra un līdz galam nepārbaudīja uzņēmumu pārstāvjus. Tagad katru reizi saņemot preci to pārbauda, rūpīgāk veic uzskaiti.

Atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[6] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[6.1] SIA „SB-GROUP" vārdā par saņemtajām precēm pieteicējai izrakstītas šādas pavadzīmes, kurās kā atbildīgā persona par preču izsniegšanu (saldētām brētliņām) parakstījies *S.B.*:

1) 2008.gada 9.decembra pavadzīme Nr.ADT 363100 par summu Ls 7 733,72, tajā skaitā PVN Ls 1179,72 *(lietas 45.lapa otrā pusē);*

2) 2009.gada 5.janvāra pavadzīme Nr.ADT 363101 par summu Ls 9 825,20, tajā skaitā PVN Ls 1705,20 *(lietas 45.lapa).*

Minētajās pavadzīmēs norādīta SIA „ SB-GROUP" juridiskā adrese */adrese/*, nav norādītas konkrētas preču saņemšanas un izsniegšanas vietas.

[6.2] SIA „Bērzlejas" kā samaksu apliecinošus dokumentus pārbaudei uzrādījusi SIA „SB-GROUP" vārdā noformēto 2008.gada 9.decembra kvīti sērija CF Nr.46026 un 2009.gada 5.janvāra kvīti sērija JA Nr.22701 *(lietas 46.lapa)*. SIA „SB-GROUP" vārdā noformētās kvītis parakstījis *S.B.*

[6.3] 2009.gada 30.janvāra paskaidrojumā un 2009.gada 4.marta paziņojumā VID Latgales reģionālajai iestādei SIA „SB-GROUP" amatpersona *S.B.* apliecinājis, ka darījumus ar pieteicēju nav veicis *(lietas 46.lapa otrā pusē, 47.lapa)*.

[6.4] SIA „LEEBRENDA" vārdā par saņemtajām precēm pieteicējai izrakstītas šādas pavadzīmes, kurās kā atbildīgā persona par preču izsniegšanu (saldētām brētliņām) parakstījies *R.B.*:

1) 2009.gada 8.janvāra pavadzīme AEF 682933 par summu Ls 9 147,60, tajā skaitā PVN Ls 1 587,60 *(lietas 48.lapa)*;

2) 2009.gada 13.janvāra pavadzīme AEF 682935 par summu Ls 8 470, tajā skaitā PVN Ls 1 470 *(lietas 48.lapa otrā pusē);*

3) 2009.gada 21.janvāra pavadzīme AEF 682936 par summu Ls 6 437,20, tajā skaitā PVN Ls 1 117,20) *(lietas 49.lapa).*

Minētajās pavadzīmēs nav norādītas konkrētas preču saņemšanas un izsniegšanas vietas.

[6.5] SIA „Bērzlejas" kā samaksu apliecinošus dokumentus pārbaudei uzrādījusi SIA „LEEBRENDA" vārdā noformēto 2009.gada 8.janvāra kvīti sērija CK Nr.38126 *(lietas 49.lapa otrā pusē),* 2009.gada 3.februāra kvīti sērija CK Nr.38127 *(lietas 50.lapa)* un 2009.gada 2.marta kvīti sērija Nr.CK Nr.38128 *(lietas 50.lapa).*

[6.6] 2009.gada 29.septembra paskaidrojumā VID Finanšu policijai SIA „LEEBRENDA" amatpersona *R.B.* norādījis, ka par SIA „LEEBRENDA" neko nezin, par uzņēmuma amatpersonu kļuvis pēc trešo personu lūguma un par SIA „LEEBRENDA" saimniecisko darbību nav informēts *(lietas 51.-52.lapa).*

[7] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to, vai VID pamatoti ierobežojis pieteicējai tiesības atskaitīt priekšnodokli par darījumiem ar SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA" un saistībā ar to papildus papildu nomaksai budžetā aprēķinājis nodokļu maksājumus, un veicis citas korekcijas.

Līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai darījumi ar SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA", faktiski ir notikuši un vai pieteicējai bija tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu par darījumiem ar minētajiem uzņēmumiem.

[8] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" *(šeit un turpmāk tiesību normas izteiktas redakcijā, kas bija spēkā darījumu veikšanas brīdī)* 10.panta pirmās daļas 1.punkts paredz nodokļu maksātāju tiesības no budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodokli atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos uzrādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai. Kā atzīts tiesu praksē, tad citētās tiesību normas ietvaros nepietiek ar to vien, ka formāli ir izrakstīts, saņemts un apmaksāts rēķins, bet ir nepieciešams konstatēt arī to, vai preces un pakalpojumi ir reāli saņemti no tās personas, kas ir norādīta nodokļa rēķinā un vai pēc preču un pakalpojumu ekonomiskā un juridiskā satura un būtības tie nodrošina citus ar nodokli apliekamus darījumus, tas ir, vai rada jaunu pievienoto vērtību un pārnes savu vērtību jaunražotas preces un pakalpojuma sastāvā, par ko galējais patērētājs samaksās PVN.

Minēto apgalvojumu apstiprina arī priekšnodokļa definīcija, kas ietverta likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punktā. Atbilstoši šai definīcijai priekšnodoklis ir PVN summa, kas norādīta ar PVN apliekamajai personai PVN rēķinā par saņemtajām precēm un pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Tātad, piemērojot minētā likuma 1.panta 9.punktu un 10.panta pirmās daļas 1.punktu, kā arī izmantojot sistemātiskās tulkošanas metodi, jāsecina, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības balstās uz preču un pakalpojumu faktisku saņemšanu no nodokļa rēķinā norādītās ar PVN apliekamās personas, turklāt, pēc preču un pakalpojumu ekonomiskā un juridiskā satura un būtības tiem jānodrošina citus ar nodokli apliekamus darījumus. Uz šādu tiesību normu interpretāciju ir norādījis arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk arī – Senāts) nodokļu lietu praksē *(sk., piemēram, lietas Nr. SKA-85/2004, SKA-205/2004; SKA-23/2005, SKA-28/2005, SKA-214/2005, SKA-233/2005 un citas).*

Lai izmantotu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, ir obligāti jāpastāv visiem augstāk minētajiem priekšnoteikumiem. Ja kaut viens no priekšnoteikumiem iztrūkst, tad personai nav tiesību veikt priekšnodokļa atskaitījumu.

[9] Likuma „Par grāmatvedību" 7.pantā noteikts, ka grāmatvedības reģistros nedrīkst izdarīt ierakstus, kuri nav pamatoti ar attaisnojuma dokumentu.

Tajā pat laikā Lēmumā konstatēts, ka pieteicēja nav ievērojusi augstāk minētās tiesību normas nosacījumus un norādīts, ka pieteicējas grāmatvedības uzskaitē iegrāmatotās SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA" vārdā izrakstītās pavadzīmes nav uzskatāmas par nodokļa rēķiniem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē, kā arī nav uzskatāmas par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem likuma „Par grāmatvedību" izpratnē *(lietas 8.lapa).*

Tādējādi ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināts aprēķināts PVN Ls 5 880 apmērā, soda nauda Ls 2 940 apmērā, nokavējuma nauda Ls 720,30 apmērā, samazināta no budžeta atmaksājamā PVN summa Ls 1 179,72 apmērā un aprēķināta soda nauda Ls 589,86 apmērā. Vienlaikus palielināts pieteicējas 2008.gada apliekamais ienākums par Ls 8 588 un samazināti iepriekšējo taksācijas periodu zaudējumi par Ls 8 588 .

Tā kā pieteicēja šādam VID secinājumam nepiekrīt un uzskata, ka lietā ir dokumentāli pierādījumi tam, ka darījumi ar augstāk minētajiem uzņēmumiem ir notikuši, tiesai ir nepieciešams noskaidrot, vai VID izdarītie secinājumi ir pamatoti, vai lietā ir pierādījumi, lai pieteicējas darījumus ar uzņēmumiem SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA" atzītu par faktiski nenotikušiem.

[10] Saskaņā ar APL 150.panta trešo daļu pieteicējam pašam atbilstoši savām iespējām jāpiedalās pierādījumu savākšanā. Atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantam, gadījumā, ja nodokļu maksātājs nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam, pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu nodrošina nodokļu maksātājs.

Kā to atzinis Senāts 2006.gada 13.jūnija spriedumā Nr.SKA–248, privātpersonu pienākums nodrošināt nepieciešamos pierādījumus palielinās proporcionāli tam, cik ļoti lēmuma pieņemšanas process notiek pašas privātpersonas interesēs. Šādos gadījumos attiecībā uz faktiem, kas veicina labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ir dabiski un atbilstoši pierādījumu nastu uzlikt privātpersonai, nevis pārvaldei. Turklāt nodokļu administrēšana lielā mērā ir balstīta uz informāciju, ko iesniedz privātpersona, tostarp informāciju, ko privātpersona iegūst no citiem avotiem *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-11, 12.punkts).*

Tātad no iepriekš norādītā izriet, ka pieteicējam pašam ir jābūt ieinteresētam iesniegt pierādījumus, kas apstiprina viņa sniegtās informācijas atbilstību faktiskajiem apstākļiem, savukārt nodokļu samaksas jautājumos viņam pat ir pienākums piedalīties pierādījumu iegūšanā un iesniegšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa secina, ka pieteicēja nav spējusi pierādīt sniegtās informācijas atbilstību faktiskajiem apstākļiem, savukārt VID rīcībā ir pietiekoši pierādījumu, lai neatzītu pieteicējas darījumus ar SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA". Savus secinājumus tiesa pamato ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[10.1] Attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA „SB-GROUP" tiesa konstatē, ka pieteicēja, saistībā ar SIA „SB-GROUP" vārdā izrakstītajām pavadzīmēm par saldētām brētliņām PVN deklarācijās par 2008.gada decembri un 2009.gada janvāri kā priekšnodokli ir atskaitījusi Ls 2884,92 apmērā.

Pieteicēja darījumu esamību ar SIA „SB-GROUP" pamatoja ar tās vārdā izrakstītajām pavadzīmēm - 2008.gada 9.decembra pavadzīmi Nr.ADT 363100 un 2009.gada 5.janvāra pavadzīmi Nr.ADT 363101, kuras izsniedza *S.B.* un SIA „SB-GROUP" vārdā noformētajām kvītīm - 2008.gada 9.decembra kvīti sērija CF Nr.46026 un 2009.gada 5.janvāra kvīti sērija JA Nr.22701.

VID apšaubīja pieteicējas darījuma esamību ar SIA „SB-GROUP", jo konstatēja, ka:

- pavadzīmes Nr.ADT 363100 un Nr.ADT 363101 SIA „SB-GROUP" vārdā parakstījis *S.B.* un tajās norādīta nepareiza SIA „SB-GROUP" juridiskā adrese, kā arī nav norādītas konkrētas preču saņemšanas un izsniegšanas vietas;

- SIA „SB-GROUP" amatpersona *S.B.* VID Latgales reģionālajai iestādei 2009.gada 30.janvāra paskaidrojumā un 2009.gada 4.marta paziņojumā apliecinājis, ka darījumus ar pieteicēju nav veicis;

- SIA „SB-GROUP" vārdā noformētās kvītis VID nav reģistrētas, līdz ar to atbildētājam ir pamats apstrīdēt arī maksājumu veikšanu minētajām personām;

- SIA „SB-GROUP" darbības veids ir mazumtirdzniecība pa pastu vai interneta veikalos.

[10.2] Attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA „LEEBRENDA" tiesa konstatē, ka pieteicēja, saistībā ar SIA „LEEBRENDA" vārdā izrakstītajām pavadzīmēm par saldētām brētliņām PVN deklarācijās par 2009.gada janvāri kā priekšnodokli ir atskaitījusi Ls 4174,80 apmērā.

Pieteicēja darījumu esamību ar SIA „LEEBRENDA" pamatoja ar tās vārdā izrakstītajām pavadzīmēm - 2009.gada 8.janvāra pavadzīmi AEF 682933, 2009.gada 13.janvāra pavadzīmi AEF 682935, 2009.gada 21.janvāra pavadzīmi AEF 682936, kuras izsniedza *R.B.* un SIA „LEEBRENDA" vārdā noformētajām kvītīm - 2009.gada 8.janvāra kvīti sērija CK Nr.38126, 2009.gada 3.februāra kvīti sērija CK Nr.38127 un 2009.gada 2.marta kvīti sērija Nr.CK Nr.38128.

VID apšaubīja pieteicējas darījuma esamību ar SIA „LEEBRENDA", jo konstatēja, ka:

- pavadzīmes AEF 682933, AEF 682935 un AEF 682936 SIA „LEEBRENDA" vārdā parakstījis *R.B.* un tajās nav norādītas konkrētas preču saņemšanas un izsniegšanas vietas;

- SIA „LEEBRENDA" amatpersona *R.B.* 2009.gada 29.septembrī VID Finanšu policijas pārvaldē sniedzis paskaidrojumu, kurā norādījis, ka par SIA „LEEBRENDA" neko nezin, par uzņēmuma amatpersonu kļuvis pēc trešo personu lūguma un par SIA „LEEBRENDA" saimniecisko darbību nav informēts *(lietas 51.-52.lapa)*.

- SIA „LEEBRENDA" vārdā noformētās kvītis VID nav reģistrētas, līdz ar to atbildētājam ir pamats apstrīdēt arī maksājumu veikšanu minētajām personām;

- SIA „LEEBRENDA" juridiskajā adresē nav sasniedzama, turklāt 2009.gada 19.februārī sabiedrība izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra.

[10.3] Izvērtējot iepriekš minētos faktus, tiesa secina, ka darījumu partneri SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA" nav snieguši pakalpojumus, par kuriem izrakstīti nodokļu rēķini.

Saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmo daļu valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību. Tas nozīmē, ka juridiska persona – sabiedrība ar ierobežotu atbildību – darbojas caur saviem likumā noteiktā kārtībā ieceltiem pārstāvjiem.

Saskaņā ar „Lursoft" datu bāzē pieejamajiem Komercreģistra datiem (www.lursoft.lv) *S.B.* bija pieteicējas darījuma partnera SIA „SB-GROUP" amatpersona ar pārstāvības tiesībām no 2007.gada līdz 2010.gada 25.martam, tātad arī apstrīdēto darījumu veikšanas laikā. Savukārt *R.B.* bija pieteicējas darījuma partnera SIA „LEEBRENDA" amatpersona no 2008.gada 11.novembra, tātad arī apstrīdēto darījumu veikšanas laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1427.pantu pie tiesiska darījuma būtības pieder visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Kamēr griba nav vēl izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka. Bet no *S.B.* un *R.B.* paskaidrojumiem VID [6.3] un [6.6] izriet, ka darījumi ar pieteicēju nav veikti. Tādējādi tiesa secina, ka minēto personu vārdā veiktie darījumi ar pieteicēju ir fiktīvi, jo faktiski nav notikuši.

[10.4] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pants noteic, ja nodokļu maksātājs nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam, pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu nodrošina nodokļu maksātājs.

No minētās tiesību normas izriet pieteicēja pienākums iesniegt tiesā pierādījumus, kas atspēko VID savāktos pierādījumus un norādītos argumentus.

Pieteicēja tiesai ir iesniegusi SIA „Bērzlejas" meistares paskaidrojumus, kuros norādīts, ka pieteicējas zivju pārstrādes cehā tika pieņemta kravas ar saldētām brētliņām no SIA „LEEBRENDA" un SIA „SB-GROUP" saskaņā ar pavadzīmēm Nr.AEF 682936, Nr.AEF 682933, Nr.ADT 363101, Nr.ADT 363100, par ko veikti ieraksti ienākošo izejvielu pavaddokumentu reģistrācijas žurnālā *(lietas 56.-67.lapa).*

Tiesa atzīst, ka minētie pieteicējas meistares paskaidrojumi par kravu pieņemšanu saskaņā ar norādītajām pavadzīmēm un ieraksti ienākošo izejvielu pavaddokumentu reģistrācijas žurnālā nepierāda, ka preces – saldētas brētliņas ir pārdevuši pavadzīmēs norādītie PVN maksātāji SIA „LEEBRENDA" un SIA „SB-GROUP".

Ņemot vērā, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesība ir priekšrocības tiesība, tiesa uzskata, ka pieteicēja nav atspēkojusi VID savākots pierādījumus, kas to kopumā apliecina, ka darījumi ar SIA „LEEBRENDA" un SIA „SB-GROUP" nav notikuši. Tāpēc tiesa lietā priekšroku dod VID savāktajiem un vērtētajiem pierādījumiem.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka VID pamatoti liedza pieteicējai tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu par darījumiem ar SIA „LEEBRENDA" un SIA „SB-GROUP" un pamatoti pārbaudes rezultātā samazinājis uzrādīto priekšnodokli par Ls 7059,72 (2008.gada decembrī par Ls 1179,72 un 2009.gada janvārī par Ls 5880).

[11] Kā jau iepriekš tiesa norādīja, ka priekšnodokļa atskaitīšana ir nodokļu maksātāja tiesības, kas ir noteiktas likumā, un lai persona izmantotu likumā noteiktās subjektīvās tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu, obligāti vienlaicīgi jāpastāv visiem iepriekš minētajiem priekšnoteikumiem, t.i., gan darījumam, gan darījuma dalībniekiem jāatbilst visiem iepriekš minētajiem kritērijiem. *Ja iztrūkst kaut viens no minētajiem priekšnoteikumiem, nodokļu maksātājam nerodas tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu.* Tādā gadījumā nav nepieciešams vērtēt ne pārējo priekšnoteikumu esamību, ne arī citus apstākļus, kas tieši vai netieši attiecas uz konkrēto darījumu, bet neietekmē personas tiesības atskaitīt priekšnodokli *(skat., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 14.februāra spriedums SKA-44, 2006.gada 16.maija spriedums SKA-213, 2006.gada 19.septembra spriedums SKA-295/2006).*

Tādējādi konkrētajā gadījumā, konstatējot, ka pieteicējai preces nav piegādājušas pavadzīmēs norādītās ar PVN apliekamās personas – SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA", tiesai nav nepieciešams vērtēt pārējo priekšnoteikumu esamību.

Pieteikumā norādīts, ka VID nepamatoti ir attiecinājis citu personu konstatēto rīcību uz pieteicējas saimniecisko legālo uzņēmējdarbību.

Tiesa minēto pieteicējas argumentu noraida kā nepamatotu. Tiesas ieskatā pieteicējai darījuma slēgšanas brīdī bija iespēja pārliecināties par pārdevēju, jeb SIA „SB-GROUP" un SIA „LEEBRENDA" amatpersonu esamību un personību, tiekoties klātienē un noslēdzot darījumu par preču piegādi rakstveidā. Ja pieteicējs to nav izdarījis, tam jāuzņemas zināma atbildība par darījuma faktu un sekām.

2005.gada 3.maija spriedumā Senāts atzinis, ka „komersantam ir brīvas iespējas izvēlēties darījumu partneri, un tāpēc tam ir jāizvērtē, kādus riska elementus ietver darījums, kurā tas iesaistās" (lieta Nr.SKA-103, 14.punkts). Tiesas ieskatā, papildus minētajam norādāms arī uz komersanta atbildību, uzņemoties risku par darījuma partnera izvēli.

Savukārt 2004.gada 7.septembra spriedumā *(sk. lietā SKA – 114, 10.punkts)* Senāts ir norādījis, lai izmantotu likumā „Par pievienotās vērtības nodokli" minētās priekšrocības atskaitīt priekšnodokli, nodokļu maksātājam ir pienākums pārliecināties, vai pastāv priekšnoteikumi šo tiesību izmantošanai. Tāpat Senāts atzinis, ka tiesai ir jāpārbauda un jāvērtē, vai pieteicējs nav pieļāvis neuzmanību, jau slēdzot līgumu, un arī pārējās darbībās.

Tādējādi, slēdzot darījumus, pieteicējai bija jāpārliecinās, ka darījums notiek ar reāli eksistējošu firmu, ko iespējams izdarīt, pārliecinoties par darījuma partnera pilnvarām slēgt darījumus. Ja pieteicējas darbinieki, kuriem amatpersona uzticējās un atļāva izvēlēties darījuma partnerus, to nedarīja, tad pieteicēja ir atbildīga par viņu neuzmanību un paviršību.

Tā kā pieteicēja atzina, ka nav pārliecinājusies par darījuma partneru amatpersonu identitāti, kaut arī tai ar atbilstošu rūpību bija jāpārliecinās par sava darījuma partnera pilnvarām, tiesa atzīst, ka šai gadījumā ir konstatējama pieteicējas vaina.

[12] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka VID pamatoti un atbilstoši likuma „Par pievienotās vērības nodokli" 35.panta pirmajai daļai, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrajai daļai, 32.panta pirmajai un trešajai daļai, 32.^{3}panta pirmajai un trešajai daļu pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināja PVN Ls 5 880 (par 2009.gada janvāri), soda naudu Ls 2 940 un nokavējuma naudu Ls 720,30, kā arī samazināja nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 1 179,72 (par 2008.gada decembri) un aprēķināja soda naudu Ls 589,86 *(skatīt audita pārskatu, 5., 6., 7., 8.tabulu, lietas 28.-29.lapa).*

[13] VID pārbaudē konstatējis, ka pieteicēja 2008.gada peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādījusi izmaksas par SIA „SB-GROUP" 2008.gada 9.decembra pavadzīmē Nr.ADT 363100 norādīto preču vērtību Ls 6554, kā arī 2007.gadā saņemto pakalpojumu vērtību Ls 1614:

- SIA „LATVIJAS MOBILAIS TELEFONS" 2008.gada 3.janvāra rēķinā Nr.20076789038 par telekomunicāciju pakalpojumiem un abonēšanas maksu 2007.gada decembrī norādīto pakalpojumu vērtību Ls 194, 10 (noapaļojot Ls 194);

- AS „Latvenergo" 2008.gada 4.janvāra rēķinā Nr.200146957448 par 2007.gada decembrī patērētās elektroenerģijas vērtību Ls 679,99 (noapaļojot Ls 680);

- SIA „Vanatūrs" 2008.gada 15.janvāra faktūra – rēķinā Nr.49 par grāmatvedības pakalpojumiem 2007.gada decembrī norādīto pakalpojumu vērtību Ls 140;

- SIA „AKTĪVS PLUS" 2008.gada 1.aprīļa rēķinā Nr.0037 un 28.aprīļa rēķinā Nr.0069 par 2007.gada finanšu pārskata pārbaudi norādīto pakalpojumu vērtību Ls 600 *(audita pārskats, lietas 30.lapa).*

Turklāt pieteicēja 2008.gada peļņas un zaudējumu aprēķinā iegrāmatojusi transporta pakalpojumu vērtību Ls 420 apmērā saskaņā ar AS „Talsu autotransports" 2008.gada 20.maija faktūrrēķinu Nr.123, bet nav palielinājusi 2008.gada apliekamo ienākumu par minēto izdevumu summu.

Tā kā VID ir konstatējis minētos faktus, tiesa atzīst, ka saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 3.panta pirmo daļu, 4.panta pirmo un otro daļu, 22.panta pirmo daļu un Gada pārskatu likuma 4.panta trešo daļu un 22.panta pirmo daļu VID pamatoti samazināja pieteicējas 2008.gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas par Ls 6 554.

Ņemot vērā, ka VID konstatēja, ka pieteicēja 2008.gada peļņas vai zaudējumu aprēķina administratīvajās izmaksās uzrādījusi 2007.gadā saņemto preču pakalpojumu vērtību Ls 1 614, kā arī uzrādītajās administratīvajās izmaksās iegrāmatojusi transporta pakalpojumu vērtību saistībā ar tūrisma braucienu Ls 420 apmērā, bet nav palielinājusi 2008.gada apliekamo ienākumu par šo summu, tad saskaņā ar Gada pārskatu likuma 25.panta pirmo daļu un likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 4.panta pirmo daļu, 5.panta pirmo daļu pamatoti samazināja 2008.gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās administratīvās izmaksas par Ls 1 614 un Ls 420 iekļāva ar saimniecisko darbību nesaistītajos izdevumos un attiecīgi koriģēja (palielināja) pieteicējas ar UIN apliekamo 2008.gada ienākumu. Tādējādi veikto korekciju rezultātā pamatoti palielināts pieteicējas 2008.gada apliekamais ienākums par Ls 8 588 un samazināti iepriekšējo taksācijas periodu zaudējumi par Ls 8 588.

[14] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, tādēļ tas atstājams negrozīts, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bērzlejas" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2009.gada 9.marta lēmuma Nr.22.4/11051 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma